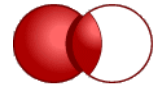

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA F BIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 221632, www saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

UR: 007-07;010-07/03

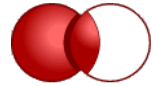
**IZVJEŠTAJ/IZVJEŠĆE
O REVIZIJI FINANSIJSKIH/FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA/IZVJEŠĆA
na dan 31. decembra/prosinca 2002. godine**

OPĆINA TRAVNIK

Sarajevo, decembar/prosinac 2003. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA F BiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 221632, www.saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

MENADŽMENTU OPĆINE TRAVNIK

IZVJEŠTAJ REVIZORA

1. Obavili smo reviziju finansijskih/financijskih izvještaja/izvješća i poslovanja **OPĆINE TRAVNIK** na dan 31.12.2002. godine, koji su iskazani na stranicama od 1 do 17. Za ove izvještaje/izvješća odgovoran je menadžment općine Travnik. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim/financijskim izvještajima/izvješćima na osnovu provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH («Službene novine FBiH», br. 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i obavimo s ciljem postizanja razumne osnove za procjenu da li finansijski izvještaji predstavljaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine, odnosno da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim/financijskim izvještajima/izvješćima. Revizija je takođe obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih/financijskih izvještaja/izvješća kao i ocjenu primjene važećih zakonskih propisa.
Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorila pouzdana osnova za izražavanje našeg mišljenja.
3. Obzirom da nismo obavili reviziju finansijskih/financijskih izvještaja/izvješća za 2001.godinu, ne iskazujemo mišljenje o početnim stanjima 01.01.2002.godine, u skladu sa FBiH revizorskim standardom 510.
4. Nakon obavljene revizije skrećemo pažnju na slijedeće:
 - Nije ispoštovan Zakon o budžetima/proračunima u FBiH i Odluka o budžetu općine Travnik u dijelu uravnoteženja budžetskih/proračunskih pozicija kao i upotreba istih u okviru planiranih vrijednosti.
 - Nije ispoštovana Uredba o računovodstvu budžeta/proračuna u FBiH i Pravilnik o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH, u dijelu evidentiranja pojedinih budžetskih pozicija.
5. Finansijski/financijski izvještaji/izvješća na dan 31.12.2002. godine, općine Travnik, po našen mišljenju, **daju istinit i fer pregled o finansijskom položaju Budžeta općine Travnik, osim za navedeno pod tačkom 4.**

Zamjenik generalnog revizora

Generalni revizor

Branko Kolobarić, dipl.oec.

mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ-IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI
FINANSIJSKIH/FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA
OPĆINE TRAVNIK
NA DAN 31.12.2002. GODINE

1 UVOD

Na osnovu ovlaštenja, a u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH «Službene novine FBiH» broj 48/99, obavljena je revizija finansijskih izvještaja na dan 31.12.2002. godine općine Travnik.

Ured za reviziju budžeta/proračuna FBiH prvi put vrši reviziju finansijskih izvještaja općine Travnik. Reviziju je izvršio tim u sastavu:

- **Fuad Velić, dipl.oec. ovlašteni revizor**
- **Kimeta Bihorac, dipl.oec. mlađi revizor**

Revizija je započeta **29.12.03.** godine, u prostorijama općine Travnik, u prisustvu ovlaštenih predstavnika Općine.

2 OPĆI PODACI

Općina Travnik je jedinica lokalne samouprave u kojoj građani ostvaruju lokalnu samoupravu u poslovima utvrđenim Ustavom, Zakonom o lokalnoj samoupravi i Statutom Općine. Općina Travnik se nalazi u sastavu Srednjobosanskog kantona.

Općinsko vijeće općine Travnik na sjednici od 27.10.2000. godine, donijelo je Statut općine Travnik na osnovu Ustava FBiH, Ustava Srednjobosanskog kantona i Zakona o lokalnoj samoupravi Srednjobosanskog kantona. Statutom općine Travnik utvrđen je pravni status, područje, grb, zastava, pečat, službeni jezik i pismo, sjedište ostvarivanje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda, te saradnja sa ombudsmenima, samoupravni djelokrug Općine, organizacija, organi Općine, ovlaštenje i način njihovog rada, oblici neposrednog odlučivanja građana u lokalnim poslovima, osnivanje i rad mjesnih zajednica, oblici saradnje Općine sa drugim općinama, te druga pitanja od značaja za ostvarivanje lokalne samouprave kao što su: finansiranje, imovina općine, saradnja kantonalnih i općinskih organa, nadzor i zaštita građana na lokalnoj samoupravi, propisi, opći i drugi akti Općine, javnost rada, postupak donošenja i promjena Statuta općine, te druga pitanja od značaja za ostvarivanje lokalne samouprave.

Općinsko vijeće i Općinski načelnik su organi vlasti u Općini koji svoju funkciju vrše u skladu sa Ustavom, Zakonom o lokalnoj samoupravi i ovim Statutom.

Općinsko vijeće je predstavničko tijelo građana i Općine i ima 31 vijećnika. Vijećnike Općinskog vijeća biraju birači na višestranačkim demokratskim izborima neposrednim tajnim glasanjem na cijelom području Općine u skladu sa zakonom. Mandat Općinskog vijeća traje četiri godine.

Na osnovu Statuta i Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, poslove lokalne samouprave i upravne poslove iz samoupravnog djelokruga Općine, te prenesene poslove kantonalne uprave obavljaju općinske službe za upravu, čiju unutrašnju organizaciju utvrđuje općinski načelnik koji je izvršno-upravni organ Općine i predstavlja Općinu.

Za obavljanje poslova iz nadležnosti samoupravnog djelovanja općine Travnik, općinski načelnik je odgovoran Općinskom vijeću. Općinskog načelnika, u slučaju privremene odsutnosti zamjenjuje funkcioner kojeg odredi općinski načelnik. Općinski načelnik nadležan je za: provođenje općinske politike, izvršenje

općinskih propisa i delegiranih ili prenesenih nadležnosti od Kantonalnih i Federalnih vlasti, osiguranje saradnje općinskih radnika sa ombudsmenima, podnošenje izvještaja Općinskom vijeću i javnosti o provođenju općinske politike i svojim aktivnostima, organizira rad Općinskih službi uprave, te vrši njen nadzor, rukovodi radom Općinskih službi za upravu i općinskih radnika, imenuje i razrješava općinske službenike i namještenike, daje saglasnost na izbor sudija Općinskog suda, priprema prijedloge koje razmatra Općinsko vijeće, obavlja i druge poslove utvrđene Zakonom i Statutom Općine. Provedbeni i opći akti koje donosi općinski načelnik su Pravilnik, instrukcija, Naredba, Uputa, Rješenje i drugi pojedinačni akti.

Općinske službe uprave su:

- Služba za opću upravu, socijalnu problematiku i boračko invalidsku zaštitu
- Služba za ekonomsko finansijske poslove
- Služba za urbanizam, građenje, katastar i imovinsko pravne poslove
- Služba za stambeno/komunalne poslove
- Služba za izbjeglice, raseljena lica i obnovu
- Služba za poslove inspekcijakog nadzora.

Služba za ekonomsko-finansijske poslove obavlja slijedeće poslove:

- Provodi zakone, općinske odluke i druge opće akte u oblasti finansija.
- Vršiti poslove u vezi izrade i izvršenje općinskog budžeta, izrade završnog računa, privremenog finansiranja i rebalansa.
- Poslove upravnog rješavanja u oblastima samostalnog privređivanja.
- Vršiti poslove u oblasti privrednih djelatnosti od značaja i koji su u nadležnosti Općine.
- Pripremanje propisa i drugih akata, analitičko-informativnih materijala, te vršenje i drugih upravnih i stručnih poslova iz svoje nadležnosti.

Sredstva za rad Općine se obezbjeđuju u općinskom budžetu prikupljanjem javnih prihoda i neporeznih prihoda.

Sjedište općine Travnik je u Travniku, u ulici Konatur bb.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji općinske uprave općine Travnik, **predviđeno je 127 radnih mjesta** (službenika i namještenika 117, rukovodećih službenika 10). Broj zaposlenih na dan 31.12.2002. godine je bio **126**.

Ukupan broj stanovništva u Općini prema popisu iz 1991. godine je bio **70.402**.

Ukupan broj zaposlenih krajem 2002. godine na teritoriji općine Travnik, prema statističkim podacima je bio **10.063**, čija je prosječna neto plaća **439,11 KM**. Ukupan broj nezaposlenih prema statističkim podacima je bio **7.047**.

3 CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je **da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa ukupnom važećom zakonskom regulativom.**

Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine.

Revizija će utvrditi da li su poduzete sve mjere za čuvanje javnih prihoda i da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim propisima i za svrhe utvrđene tim propisima.

Revizija također uključuje i davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4 NALAZI I PREPORUKE

Tim Ureda za reviziju je primjenio analitičke procedure na temelju uzoraka (FBiH standard revizije 230, 320, 520 i 530) i dokazne testove na općinu Travnik u različitim procentima uzoraka ovisno od nivoa značajnosti bilansnih pozicija.

4.2. Usklađenost sa zakonskim propisima

U toku revizije finansijskih izvještaja za 2002. godinu, konstatovano je da je menadžment Općine u većini segmenata **postupao u skladu sa važećim zakonskim propisima, međutim** u slijedećim segmentima **nisu u potpunosti provedeni** zakonski propisi:

- Zakon o budžetima/proračunima u FBiH i Odluka o budžetu općine Travnik u dijelu uravnoteženja budžetskih/proračunskih pozicija kao i upotrebe istih u okviru planiranih vrijednosti.
- Uredba o računovodstvu budžeta/proračuna u FBiH i Pravilnik o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH, u dijelu evidentiranja pojedinih budžetskih pozicija.
- Pravilnik o radnim odnosima i plaćama općinske uprave Travnik, nisu ispoštovani u dijelu obračuna i isplate toplog obroka.
- Zakon o porezima Srednjobosanskog kantona u dijelu ovjere ugovora od strane Poreske uprave, a radi praćenja ukupnih prihoda fizičkih lica.

Preporuka menadžmentu:

- **Da se otklone nepravilnosti koje nisu usklađene sa zakonskim propisima i da se u daljem radu zakonski propisi u potpunosti primjenjuju.**

4.3. Menadžment i sistem internih kontrola

Prilikom analize rada menadžmenta i sistema internih kontrola u toku revizije, a u skladu sa INTOSAI standardom, tačka 142, izvršena je procjena da li sistem interne kontrole pomaže u zaštiti imovine i resursa, da li se osigurava tačnost i cjelovitost računovodstvenih evidencija i pouzdanost finansijskih izvještaja Općine.

Sagledavanje rada menadžmenta je izvršeno sa aspekta:

- **organizacije rada i osiguranja zakonitosti rada;**
- **pouzdanosti informacija u finansijskim izvještajima i rezultata poslovanja;**
- **uspostave i rada sistema internih kontrola, računovodstvenih procedura i politika;**

Menadžment općine Travnik je odgovoran za uspostavu unutrašnjeg nadzora. Unutrašnji nadzor obuhvata internu kontrolu. Odlukom o izvršenju budžeta općine Travnik menadžment je odgovoran za internu kontrolu budžetskih korisnika koji spadaju u njegovu nadležnost.

Unutrašnjom organizacijom uspostavljen je sistem internih kontrola kojim menadžment **dijelom osigurava zaštitu imovine, sprečavanje i otkrivanje greške kao i tačnost i potpunost računovodstvenih evidencija i pripremanje pouzdanih finansijskih izvještaja.**

Ilustracije radi navodimo da u 2002. godini:

- sve isplate **nisu vršene po utvrđenoj proceduri**, koja osigurava da ni jedan rashod ne može biti ostvaren bez prethodne provjere: ukupno planirana sredstva na toj poziciji, ukupno ostvarena sredstva do momenta knjiženja na datoj poziciji i na kraju sprečavanje realizacije iznosa ukoliko bi

on prouzrokovao prekoračenje planiranog iznosa na poziciji. Iz navedenog proizilazi **da ne postoji razvijen sistem namjenskog trošenja javnih prihoda.**

- evidencija stalnih sredstava **nije izvršena na odgovarajućim pozicijama** u knjigovodstvu.

Preporuka menadžmentu:

- **Da se uspostavi sistem interne kontrole u cilju sprečavanja nastajanja nepravilnosti, kako bi se osigurala zaštita imovine, sprečavanje i otkrivanje greške kao i tačnost i potpunost računovodstvenih evidencija i pripremanje pouzdanih finansijskih izvještaja.**

4.4. Donošenje i izvršenje budžeta

Općinsko vijeće je na sjednici od 06.02.2002. godine donijelo **Odluku o privremenom finansiranju općine Travnik** za period januar-mart 2002.godine u iznosu od **1.050.000 KM**, u skladu sa članom 34. Statuta općine Travnik.

Na osnovu zahtjeva budžetskim korisnicima da pripreme potrebe za budžetsku 2002. godinu, iskazanih potreba korisnika služba za ekonomsko-finansijske poslove je pripremila nacrt budžeta za 2002. godinu i uputila ga Odboru za ekonomsko-finansijske poslove Općinskog vijeća na razmatranje. Nacrt je poslije razmatranja upućen načelniku, koji je ga je uputio Općinskom vijeću na razmatranje i usvajanje. Općinsko vijeće je na sjednici od 27.03.2002. godine donijelo Odluku o budžetu/proračunu općine Travnik za 2002. godinu u iznosu od **4.500.000 KM**.

U Budžetu za 2002. godinu su planirana sredstva za pokriće deficita iz 2000. godine u iznosu od **500.000 KM, koja nisu izvršena** zbog nedostatka sredstava.

Općinsko vijeće nije donijelo Odluku o **izmjenama i dopunama budžeta** općine Travnik za 2002. godinu i ako je postojala potreba za donošenje Rebalansa, jer su u 2002. godini **izvršena prekoračenja budžetskih pozicija** na osnovu odluka Općinskog vijeća.

U 2002. godini su ostvareni veći rashodi u odnosu na ostvarene prihode u iznosu od **140.627 KM i iskazani su** u finansijskim izvještajima budžeta općine Travnik za 2002. Međutim, u odnosu na rashode koji su planirani Budžetom za 2002. godinu ostvareni rashodi su veći za **483.944 KM ili 11%**.

Općinsko vijeće je usvojilo Izvještaj o izvršenju budžeta.

Preporuka menadžmentu:

- **Da se ne vrši prekoračenje planiranih budžetskih pozicija, a da se za izmjene utroška budžetskih sredstava na osnovu Odluka Općinskog vijeća u odnosu na planirana sredstva vrši uravnoteženje budžeta.**

4.4.1. Prihodi

Prihodi i primici za 2002. godinu u Budžetu općine Travnik planirani su u iznosu od **4.500.000 KM**, a ostvareni su u iznosu od **4.843.318 KM**.

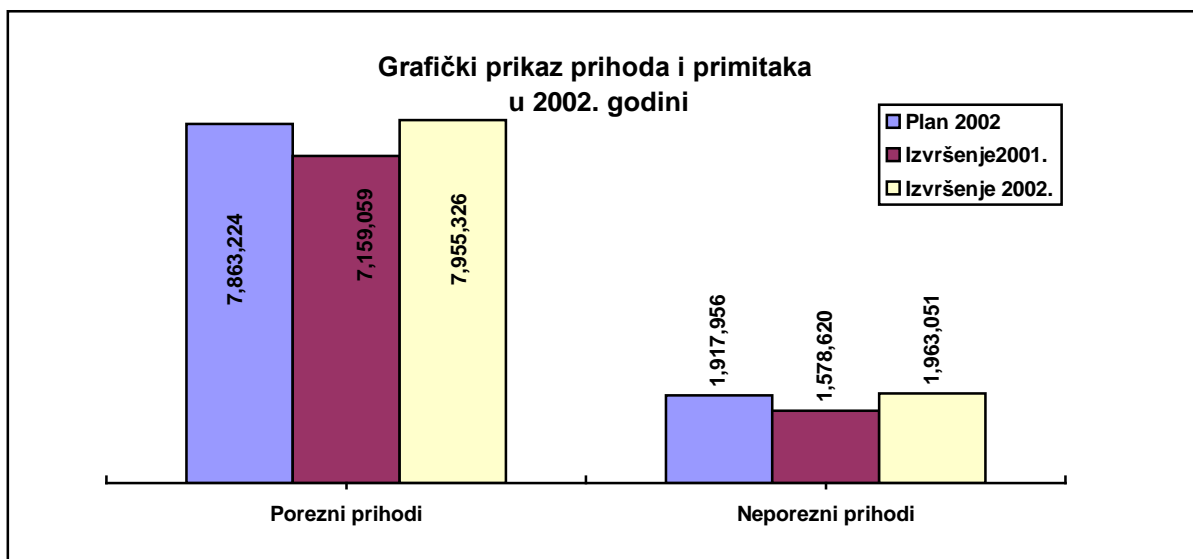
Prihodi budžeta Općine se ostvaruju u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda Srednjobosanskog kantona i finansiranju Srednjobosanskog kantona i Zakonom o porezima Srednjobosanskog kantona.

Struktura prihoda i primitaka iskazana je u sljedećoj tabeli:

R. br.	Opis	Planirano u 2002.god.	Ostvareno		Odstupanje (5-3)	Index (5/3)
			u 2001. god.	u 2002. god.		
1	2	3	4	5	6	7
	PRIHODI I PRIMICI (A+B)	4.500.000	3.929.808	4.843.318	343.318	107,63
	A. Prihodi od poreza (od 1 do 10)	3.020.000	2.725.283	3.204.574	184.574	106,12
1.	Porez na dobit pojedinaca	330.000	322.202	483.695	153.695	146,58
2.	Porez na dobit preduzeća	-	-	-	-	-
3.	Ostali porezi - dobit pojedinaca i preduz.	-	-	-	-	-
4.	Porez na plaće i radnu snagu	731.000	602.090	609.286	-121.714	83,35
5.	Porez na imovinu	660.000	563.001	604.865	-55.135	91,65
	Porez na promet dobara i usluga	1.194.000	917.841	1.051.683	-142.317	88,08

7.	Porez na promet posebnih usluga	25.000	9.110	28.392	3.392	113,57
8.	Porez na upotrebu dobara	-	-	-	-	-
9.	Ostali porezi na promet proiz. i usluga	60.000	297.879	419.873	359.873	699,79
10.	Ostali porezi	20.000	13.160	6.780	-13.220	33,90
B. Neporeski prihodi (od 11 do 18)		1.280.000	857.396	1.209.449	-70.551	94,49
11.	Prihodi od nefinansijskih javnih preduz.	-	77.615	7.970	-	-
12.	Ostali prihodi od imovine	280.000	36.133	215.417	-64.583	76,94
13.	Kamate primljene od pozajmica	-	-	-	-	-
14.	Administrativne takse	350.000	263.516	311.868	-38.132	89,11
15.	Komunalne takse	147.000	145.402	246.473	99.473	167,67
16.	Ostale budžetske naknade	458.000	310.297	395.084	-62.916	86,27
17.	Prihodi od pružanja javnih usluga	-	6.100	-	-	-
18.	Novčane kazne	20.000	1.360	5.300	-14.700	26,50
C. Potpore (grantovi)		200.000	127.237	329.365	129.365	164,69
19.	Od ostalih nivoa vlasti	200.000	127.237	329.365	129.365	164,69
D. Prihodi iz budžeta		-	219.892	99.930	-	-

Porezni prihodi ostvareni su u iznosu od **3.204.573 KM**. U odnosu na prošlu 2001. godinu, porezni prihodi su povećani za **23,25%**.

Poboljšana naplata poreznih prihoda u 2002. godini rezultirala je poslije usvajanja i stupanja na snagu i primjene:

- Zakona o poreznoj upravi FBiH
- Pravilnika o procedurama prinudne naplate
- Pravilnika o dodjeljivanju identifikacionih brojeva i poreznoj registraciji povezanih obveznika na teritoriji FBiH
- Izmjena i dopuna Zakona o plaćama i drugih zakonskih i podzakonskih akata

Najveći rast poreznih prihoda je ostvaren kod poreza na dobit pojedinaca i preduzeća, domaćih poreza na dobra i usluge i tekućih potpora.

Neporezni prihodi su ostvareni u ukupnom iznosu od **1.309.379 KM**. Ukupni neporezni prihodi sastoje se od prihoda od poduzetničkih aktivnosti i imovine, naknada i taksa, prihoda od pružanja javnih usluga, novčanih kazni i ostalih neporeznih prihoda.

Ostali neporezni prihodi u iznosu od 99.930 KM se odnose na otpisane obaveze prema JP Stan 37.110 KM, Kanton 62.570 KM, Šals 250 KM, koje su opritodovane.

Osnov za ostvarivanje neporeznih prihoda je Odluka o komunalnim taksama, Odluka o privremenom zauzimanju javnih površina, Odluka o davanju u zakup poslovnih prostorija, Odluka o

općinskim administrativnim taksama i tarifama općinskih administrativnih taksi, Odluka o građevinskom zemljištu...

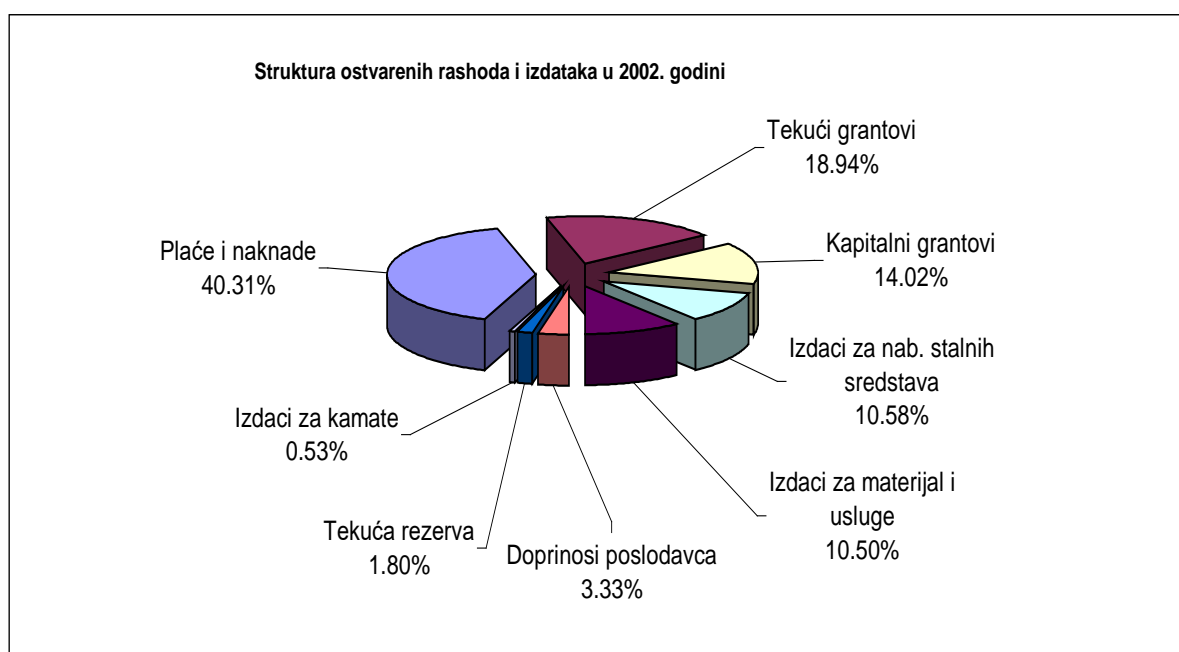
Tekuće potpore-grantovi od drugih nivoa vlasti su ostvareni u ukupnom iznosu od **329.365 KM**. Sastoje se od sredstava dobijenih od Kantona za lokalne puteve u iznosu od 281.285 KM i prevoz učenika u iznosu od 48.080 KM.

4.4.2. Rashodi

Ukupno ostvareni rashodi i izdaci u izvještaju za 2002. godinu iznose **4.983.944 KM** ili **11% više od planiranih**.

Struktura rashoda i izdataka je slijedeća:

R br.	Opis	2002. godina		Odstupanje (4-3)	Index (5/3)
		Budžet Plan	Izvršenje budžeta		
1	2	3	4	5	6
RASHODI I IZDACI (I+II III)		4.500.000	4.983.945	483.945	110,76
I Tekući rashodi (a+b+c+d+e)		3.142.000	3.718.532	576.532	118,35
a. Plaće i naknade (1+2)		1.538.460	1.568.858	30.398	101,98
1.	Bruto plaće i naknade	1.173.560	1.189.853	6.293	101,39
2.	Naknade troškova zaposlenih	364.900	389.005	24.105	106,61
3.	b. Doprinosi poslodavca	122.800	126.512	3.712	103,03
c. Izdaci za materijal i usluge (4 do 12)		1.380.740	1.888.077	507.337	136,75
4.	Putni troškovi	10.000	18.840	8.840	188,40
5.	Izdaci za energiju	220.000	285.999	65.999	130,00
6.	Izdaci za komunalne usluge	677.150	666.500	10.646	98,43
7.	Nabavka materijala	60.000	66.801	6.801	111,34
8.	Izdaci za usluge prevoza I goriva	26.000	55.231	19.231	21,24
9.	Unajmljivanje imovine i opreme	80.000	107.961	27.961	134,96
10.	Izdaci za tekuće održavanje	140.090	540.143	400.053	385,57
11.	Izdaci osiguranja i bank.usl. i neg.kurs.razlika	22.500	18.184	4.316	80,82
12.	Ugovorne usluge	135.000	128.414	6.586	95,13
d. Tekući grantovi (13 do 15)		95.000	128.396	33.396	135,16
13.	Grantovi drugim nivoima vlasti	70.000	51.885	18.115	74,13
14.	Grantovi pojedincima	25.000	76.511	51.511	306,05
15.	Grantovi neprofitnim organizacijama	-	-	-	-
e. Izdaci za kamate (16)		5.000	6.689	1.689	133,78
II Doznake iz budžeta		818.000	1.265.413	447.413	154,70

U 2002. godini izvršena su prekoračenja planiranih pozicija u budžetu na osnovu odluka Općinskog vijeća. Nisu izvršene unutrašnje preraspodjele izdataka niti je donešen Rebalans budžeta za 2002. godinu.

Prekoračenja su izvršena kod plaća i naknada troškova uposlenih 2%, izdataka za materijal i usluge 37%, tekućih grantova 36%, izdataka za kamate 34%, doznaka za tekuće izdatke 52% i nabavke stalnih sredstava 61%.

Tekući rashodi za 2002. godinu iznose 74,61%, a kapitalni izdaci 25,39 u odnosu na ukupne rashode i izdatke općine Travnik.

Bruto plaće i naknade isplaćene su u iznosu od 1.189.853 KM. Bruto plaće i naknade čine 23,68% budžeta općine Travnik.

Obračun plaća i naknada zaposlenih u općinskim službama i korisnicima budžeta, se vrši na osnovu Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji općinske uprave općine Travnik i Pravilnika o radnim odnosima, plaćama i drugim naknadama službenika i namještenika općinske uprave Travnik na koji je Općinsko vijeće dalo saglasnost.

Koeficijente za obračun plaća utvrđuje općinski načelnik posebnim aktom. Obračun plaća u 2002.godini se vršio na osnovu odluke načelnika o određivanju koeficijenata za utvrđivanje plaća radnika općinske uprave.

Općinski načelnik je donio Odluku o utvrđivanju osnovice za obračun plaća zaposlenika općinske uprave Travnik, u iznosu od 85,00 KM.

Prilikom uvida u dokumentaciju, konstatovano je da općina Travnik **nije potpisnik Kolektivnog ugovora** za službenike organa uprave i sudske vlasti u FBiH, koji je regulisao da se plaća svih uposlenih uvećava za 0,5% za svaku godinu penzijskog staža.

Naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika ostvarene su u iznosu od 389.005 KM. Navedene naknade se odnose na :naknade za prevoz s posla i na posao 21.258 KM, naknade za topli obrok 146.240 KM, regres za godišnji odmor 42.880 KM, otpremnine zbog odlaska u penziju 4.800 KM, pomoć u slučaju smrti ili teže invalidnosti 7.168 KM, naknade za privremene i povremene poslove 93.579 KM, naknade skupštinskim zastupnicima 73.080 KM.

Naknada za topli obrok u toku rada, se isplaćivala u visini od 200,00 KM mjesečno, što **nije u skladu** sa Pravilnikom o radnim odnosima, plaćama i drugim naknadama službenika i namještenika općinske uprave Travnik. Na osnovu navedenog Pravilnika, službeniku pripada naknada za ishranu (topli obrok) u toku rada u iznosu 2% prosječne plaće u FBiH prema posljednjem objavljenom statističkom podatku. Metodom uzorka je izvršen uvid u isplatu za decembar 2002. godine.

Isplata naknada općinskim vjećnicima je isplaćivana na osnovu odluke o visini naknade za vršenje funkcije vijećnika i članova stalnih radnih tijela Općinskog vijeća.

Izdaci za materijal i usluge ostvareni su u iznosu od 1.888.077 KM. Navedeni izdaci odnose se na: putne troškove 18.840 KM, izdatke za energiju 285.999 KM, izdatke za komunalne usluge 666.509 KM, nabavku materijala 66.801 KM, izdatke za usluge prevoza i goriva 55.231 KM, unajmljivanje imovine i opreme 107.961 KM, izdatke za tekuće održavanje 540.143 KM (održavanje prostora i zgrada, opravka i održavanje cesta), izdaci osiguranja i bankarskih usluga 18.184 KM, ugovorene usluge 128.414 KM.

Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da je **korištenje telefona ograničeno, a korištenje službenih automobila regulisano posebnim aktima**, koje je donio općinski načelnik u cilju smanjenja troškova.

Unajmljivanje imovine i opreme ostvareno je u iznosu od 107.961 KM. Odnosi se na isplate za **alternativni smještaj** u skladu sa Sporazumom o međusobnoj saradnji vezanoj za obezbjeđenje alternativnog smještaja između Vlade Srednjobosanskog kantona i općine Travnik i Uputstva kojim se određuje visina naknade koje je donijelo Ministarstvo zdravstva i socijalne politike Srednjobosanskog kantona i pojedinačnih odluka načelnika.

Ugovorene usluge izvršene u iznosu od 128.414 KM. Odnose se na: usluge medija 16.251 KM, usluge štampanja 6.827 KM, usluge reprezentacije 39.849 KM, usluge održavanja konvencija i obrazovanja 780 KM, izdaci za stručne ispite 2.000 KM, pravne usluge 4.730 KM, kompjuterske usluge 7.270 KM, ostale

medicinske i laboratorijske usluge 9.947 KM, usluge ispitivanja okoline 3.200 KM, zatezne kamate i troškovi spora 12.117 KM, ostale nespomenute usluge i dažbine 25.443 KM (najveći dio se odnosi na uplatu poreza na zakup prostora).

Tekući grantovi su ostvareni u iznosu od **128.396 KM**. Navedeni izdaci odnose se na: grantove drugim nivoima vlasti 51.885 KM, grantovi pojedincima 76.511 KM.

Tekući grantovi drugim nivoima vlasti u iznosu od 51.885 KM odnose se na grantove mjesnim zajednicama. Način finansiranja mjesnih zajednica je regulisan objavom u Statutom općine Travnik. Općina finansira materijalne troškove mjesnih zajednica.

Tekući grantovi pojedincima u iznosu od 76.511 KM odnose se na novčanu pomoć nezaposlenima 6.100 KM, novčana pomoć invalidnim licima 11.767 KM, ostali grantovi pojedincima 58.644 KM (najveći iznosi se odnose na isplate po sudskim presudama «Rahmet» za obavljene sahrane u toku rata).

Izdaci za kamate i ostale naknade su ostvarene u iznosu od **6.689 KM**. Odnose se na kamate po spornom kreditu iz ratnog perioda 1992. godine, koji je sporan i nalazi se na sudu.

Doznake nižim potrošačkim jedinicama su ostvarene u iznosu od **1.265.413 KM**:

- kao grantovi neprofitnim organizacijama u iznosu od **1.228.549 KM**. Najveći iznosi se odnose na doznaku Vatrogasnom društvu i štabu Civilne zaštite 167.717 KM, Centar za socijalni rad 132.043 KM, prevoz učenika 329.066 KM
- za nabavku opreme Službi organa uprave **36.864 KM**.

Tekuća rezerva je ostvarena u iznosu od **47.315 KM**. Realizacija ovih sredstava izvršavala se isključivo na osnovu zahtjeva i odluka općinskog načelnika. Najveći iznosi se odnose na udruženja građana 16.275 KM, sport 9.950 KM, Vatrogasno društvo 7.717 KM.

Preporuka menadžmentu:

- **da se ne vrše isplate u većem iznosu od planiranih, kao i da se vrši uravnoteženje pojedinih bilansnih pozicija.**

4.5. Stalna sredstva

Prema bilansnim pozicijama Bilansa stanja na dan 31.12.2002. godine na stalnim sredstvima je **samo iskazan iznos od 23.000 KM, koji se odnosi na osnivačka ulaganja** (Alpine BiH 3.000 KM, Privredno društvo za projektovanje i urbanizam S.P. Travnik 5.000 KM, Društvo Lajpciga Travnik 5.000 KM, Busines Centre 10.000 KM).

Općinski načelnik je donio Rješenje o imenovanju popisne komisije broj: 01-24/03 od 09.01.2003. godine. o popisu imovine sa stanjem na dan 31.12.2002. godine.

Komisija je sačinila Zapisnik o izvršenom popisu. Uvidom u dokumentaciju o popisu tim za reviziju je utvrdio da je izvršen samo prirodni popis **bez vrijednosnog**.

Preporuka menadžmentu:

- **Da se utvrdi stvarno stanje imovine čiji je vlasnik općina Travnik i da se knjigovodstvena evidencija uskladi sa stvarnim stanjem.**

4.6. Novčana sredstva

Stanje novčanih sredstava na dan 31.12.2002. godine je:

Žiro račun "Central profit banka"	345,81
Žiro račun "Central profit banka"	449,00
Žiro račun "Central profit banka"	141,41
Žiro račun "Central profit banka"	411,00
Glavna blagajna	142,33
UKUPNO:	1.489,55

Na dan 31.12.2002. godine komisija za popis je izvršila popis novčanih sredstava, koji se slaže sa stanjem iskazanim u finansijskim izvještajima.

4.7. Potraživanja

Na dan 31.12.2002. godine iskazano stanje potraživanja iznosi **1.161.953,68 KM** i sastoje se od:

Akontacije za službeni put radnici (ratni period)	11.350,00
Akontacije za službeni put vanjski saradnici (ratni period)	22.630,00
Ostala potraživanja (Javni fond PIO (po osnovu bolovanja))	103.013,80
Kreditni dati pravnim licima	156.982,00
Toplana-JP (ratni period-nabavka uglja)	90.288,00
Šels (ratni period-pozajmica kompenzirana u 2003. godini))	20.000,00
Bussines Centre (ratni period-tužen)	17.694,00
Pavlovica (ratni period)	10.000,00
Pozorište	1.000,00
Poljoprivredno društvo "Vlašić" d.o.o. Travnik	3.000,00
Union banka-kasa uzajamne pomoći	7.000,00
Nogometni klub Travnik	5.000,00
Rukometni klub Travnik	2.000,00
Muzej	1.000,00
Razgraničeni prihodi po osnovu poreza i doprinosa (obavijest iz Kantona)	20.558,36
UKUPNO:	315.534,16

Od potraživanja koja su iskazana u tabeli Tim za reviziju je izvršio uvid u slijedeće:

Akontacije za službeni put od radnika i vanjskih saradnika se odnose na potraživanja iz ratnog perioda. Iz razgovora sa odgovornom osobom smo utvrdili da je menadžment Općine u više navrata pokušao riješiti status ovih potraživanja. Isto tako je bilo i slučajeva da su se fizičke osobe javljale same kako bi se ovaj problem riješio. Ostao je i dalje neriješen jer nema odgovarajuće dokumentacije, a i nije riješen način rješavanja ovih potraživanja.

Ostala potraživanja od Javnog fonda PIO za bolovanja preko 42 dana se odnose na potraživanja od Javnog fonda PIO za refundaciju bolovanja preko 42 dana.

Kreditni pravnim licima se odnose na kredite date pravnim licima i najveći iznosi se odnose na ratni period

Razgraničeni prihodi po osnovu poreza i doprinosa se odnose na potraživanja za nenaplaćene prihode od poreza i doprinosa, koji su knjiženi na osnovu dopisa iz Kantona, a raspored je izvršen na dan 03.01.2003. godine po izvodu Central profit banke.

4.8. Obaveze

Ukupne obaveze na dan 31.12.2002. godine iznose **1.198.872,92 KM**, a sastoje od slijedećih obaveza:

Obaveze prema dobavljačima	791.403,13
Obaveze prema fizičkim licima	1.980,00
Ukalkulisane obaveze prema budžetskim korisnicima (plaće i naknade, doznake)	299.137,96
UKUPNO:	1.359.513,07

Od obaveza koje su iskazane u tabeli tim za reviziju je izvršio uvid u slijedeće:

Obaveze prema dobavljačima se odnose na redovne tekuće obaveze koje su izmirene u 2003. godini.

Tim za reviziju je izvršio uvid u pojedine obaveze i utvrdio da se odnose na:

- «Bašbunar» JKP u iznosu od 171.316,10 KM se odnosi na zimsko održavanje puteva
- «Elektroprivreda» JP u iznosu od 142.651,59 KM se odnosi na javnu rasvjetu
- «Travniktrans» u iznosu od 71.730,34 KM se odnosi na prevoz učenika
- «Zanatstvo-Travnik» u iznosu od 22.691,00 KM se odnosi na sanaciju krova Općine
- «Željeznice BiH»-direkcija Zenica u iznosu od 28.160,00 KM se odnosi na zakup prostora
- «Mukić» u iznosu od 37.681,16 KM se odnosi na prevoz učenika

- «Kalen» u iznosu od 39.438,50 KM se odnosi na gorivo, prevoz i grijanje
- «Bosna EE Tours» d.o.o. Travnik u iznosu od 26.165,00 KM se odnosi na prevoz učenika.
- «Zeljo Tours» Travnik u iznosu od 49.623,20 KM se odnosi na prevoz učenika

Obaveze prema fizičkim licima u iznosu od 1.980 KM se odnose na usluge advokata.

Ukalkulisane obaveze prema budžetskim korisnicima u iznosu od 299.137,96 KM se odnose na ukalkulisane plaće, naknade i doznake korisnicima budžetskih sredstava.

Preporuka menadžmentu:

- **Da načelnik općine Travnik sačini program mjera, sa konkretnim prijedlozima, i da ga uputi Općinskom vijeću na razmatranje i usvajanje kako bi se riješio status potraživanja i obaveza.**

4.10. Računovodstvo

U općini Travnik računovodstveni poslovi su se obavljali jedinstveno za cijelu Općinu u Službi za ekonomsko-finansijske poslove. Računovodstveno evidentiranje nije se vršilo u potpunosti u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu i Uredbom o računovodstvu budžeta/proračuna u FBiH. **Kao ilustraciju navodimo da se stalna sredstva nisu evidentirala u knjigovodstvenim evidencijama na odgovarajućim pozicijama.**

Provedenom revizijom utvrdili smo da knjigovodstvene evidencije **ne osiguravaju u potpunosti računovodstvena načela tačnosti, istinitosti, pouzdanosti, obuhvatnosti, blagovremenosti i pojedinačnog iskazivanja pozicija.**

Preporuka menadžmentu:

- **Da se u potpunosti provode odredbe Pravilnika o knjigovodstvu, kako bi knjigovodstvene evidencije osigurale računovodstvena načela tačnosti, istinitosti, pouzdanosti, obuhvatnosti, blagovremenosti i pojedinačnog iskazivanja pozicija.**

5. ZAKLJUČAK

Nakon izvršene revizije za 2002. godinu u općini Travnik, uočene su određene slabosti koje je neophodno otkloniti efikasnim sistemom interne kontrole kroz primjenu datih preporuka.

Revizijski tim smatra da posebnu pažnju treba usmjeriti na:

- **pravilno planiranje prihoda i primitaka, rashoda i izdataka u budžetu Općine, kako nebi dolazilo do prekoračenja budžetskih pozicija;**
- **potpuno i ispravno evidentiranje imovine Općine, kao i usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem;**
- **poštivanje svih zakona, uredbi i pravilnika, navedenih u Izvještaju u okviru svoje nadležnosti.**

Vjerujemo da će menadžment općine Travnik, pokloniti punu pažnju provođenju naših preporuka i time poboljšati transparentnost, efikasnost i ekonomičnost trošenja javnog novca.

Tim Ureda za reviziju:

Fuad Velić

Kimeta Bihorac